

Seinastu minnini eftir Nólsoyarpáll finnast á bretskum skjalasavni

Føroyska tjóðin móttikið fotoavrit av fyra brøvum, sum Páll hevur skrivað, frá bretsku uttanríkisráðnum.

Síðst í juni í árinum 1808 sigldi Nólsoyarpáll fyrri seinastu ferð úr Føroyum við skipi sínum Roynðini Friðu. Páll ætlaði sær til Keyptmannahavnar ella einhvørja aðra havn, har hann vónaði at fáa sær kornfarm til Føroya. Við sær hevði hann eitt bønabrev til bretsku herflotamyndugleikarnar. Í hesum bønabrevi varð greitt frá neyð arstanum í Føroyum, og biðið var um, at Roynðin kundi sigla ótálmað inn í hvørja havn at taka skípsvistir. Nærhendis Skagen (norðurendin á Jyllandi), motti hann einum vápnadum enskum ránnskipi, »The Tury Bombe«, hvørs kapteynur var Gibson. Uttan at vírða mótmæli Páls segði Gibson kapteynur skip hansara vera góðan fong í krigstíð, og feroi Roynðina til Göteborg í Svøríki. Á hesi ferð bleiv Roynðin so mikið nógv skadd, at hon var ónyttulig til sigling.

Eftir at Páll fleiri ferðir hevði til onkis roynt at hita teir ensku admiralarnar Keats og Derby á máli eydnaðist tað honum til endans at fáa ferð við teir, og bera sitt kærsmål fram. Teimum dámdu illa atburðin hjá Gibson, kapteyni, og sendu Páll til London við góðum ummæli til herflotastyrjðin. Páll fór síðani til Londons, og við hjálp frá danska konsulinum, sum veitti honum fullan stuðul. Eftir at raðið hevði fingið frágreiðing Páls, beyð tað at lata Páll fáa skip

og farm — korn o.a. og skipsvistir. Farmin og skípið fekk hann við teirri treyt, at hann skuldi føra ein farm av føroyskum vörum aftur til Onglands. So mikið álit hevði ovasta handilsráðið á Pállí fyrri hansara góða vðmæli og treysti.

Páll hevði eisini í brævi greitt frá tí óskili, sum Brillumaðurin hevði gjørt í Føroyum — serliga í Havn — og um ólógliga figgiarrán hansara frá ymsum monnum í Føroyum. Við góðum stuðli frá danska konsulinum í London eydnaðist honum at vinna sakina, eftir at hava ført hana fyrri admiralitets dómsólin. Dómurin varð feldur soleiðs, at tað sum var tikið frá ymsum monnum, sum ikki var ríkisogn, skuldi verða teimum endurgildið, meðan ríkisognirnar vóru roknaðar sum reinur krigsfongur (handilsvörur úr Kgl. handlinum).

Rætturin fordømdi og talaði harðliga at Brillumanninum. Seinastu minni eftir Nólsoyarpáll eru at finna í London. Hetta eru brøv, sum Páll skrivaði til Admiralitetsrættin í sambandi við Brillumannsakarmálið. Brøvini eru fyra í tali. Fyri stuttum gav bretsku stjórnin boð um, at fáa til vega nágreinlig fotoprent av hesum skjølum, og lata Føroya Landsstýri tey, sum tekin uppá gott vinarlag millum Føroyingar og Bretar. Tað er bretsku uttanríkisráðið, saman við rithøvundinum og føroyavini John

West, ið hava fingið tað í lag at geva føroysku tjóðini fotoprent av hesum søguligu brøvum. Skjølini vóru handað løgmanni herfyri av John West, sum hevur fingið tokka til Føroyar.

Við brøvunum, var eisini skriv frá bretsku uttanríkisráðharranum, Alec Douglas-Home, til lögmann:

»Dear Hr. Lawman!

I hope that on behalf of the Faroese people you will be willing to accept the enclosed photographs of the last documents signed by Poul Poulsen Nolsøe, who is being honoured this month when a monument to his memory is unveiled in Tórshavn.

It gives me pleasure to be able to present these photographs to you and I hope that they will help further to endear to the Faroese people the memory of this heroic figure.

Your sincerely
Alec Douglas-Home

Eisini hava føroyngar fingið gávu frá cinkjuni eftir islandska listarmanninum,

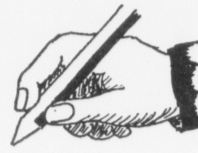
Jónson, kallað Hondin, sum hesin hevur gjørt til minnis um Nólsoyarpáll.

Aftur til Nólsoyarpáll. Heim ferð Páls við hesum nývunna farmi kom at verða hansara seinasta. Komtunnur, merktar við merkinum hjá bretsku handilshúsum, komu um somu tíð rekandi til Hetlands, og

menn halda, at hesar tunnur eru av skipi Nólsoyarpáls. Tað var í novemtur mánaða 1808, at Páll fór úr London til Føroya. Menn halda eisini, at norður skurprari varð sendur út eftir boðum frá Rentukamarinum til at beina fyrri Pállí.

J.F.N.

B
R
Ø
V

Hví eru trolararnir seldir?

Smb. Dimmalætting og Sosialin hava grannar okkara íslendingar gjørt seg sekar í eini beistagerð mótmegis okkum føroyingum. Ísland hevur beinleiðis nýtt føroyskt felag at selja sær 2 flakatrólarar.

Fyrst í 60-unum hevði sama felag 3 linubátar, sum tað síðani seldi. Í staðin vóru keyptir 2 flakatrólarar. Óivað var hetta gjørt til felagið metti, at trolararnir høvdu ljósari framtíð fyrri enn linubátarnir. Seinni visti tað seg, at henda metan ikki var rættuliga bein. Trolarnir hjá flakatrólarunum eru vorðir longri og longri, og sera tryggtandi fyrri manningina. Illa hevur eisini gingist at fáa túr. Í seinastuni er tað næstan ikki komið fyrri, at tað er eydnast.

Ymiskt er sum gevur grund fyrri at halda, at sama felagið longu fyrri einum ári síðani hevði gjørt sær greitt, at tað fór at bera illa til at manna trolararnar, og enn minni at fáa teir at bera seg. T. d. hevði felagið, ið bátarnar átti, stóra lýsing í Sosialinum, har greitt var frá framtíðarætlanum felagsins. Hesar ætlanir

snúðu seg um byggjan av fleiri smærri fòrum í samband við virki á landi. Mænt er tí, sum bendir á, at sølan av flakatrólarunum er lið í hesi ætlan og sannkenning av, at manningarspurningurin og raksturin av bátunum yvirhøvur fór at verða sera torførur at loysa.

Mær kunnugt hevur eingin umboðsmaður fyrri seljandi partin úttalað seg um, at íslenska fiskimarkstúftlytanin er orsök til søluna. Kundi tí verið áhugavert at frætt, hvaðani Dimmalætting og Sosialin hava upplýsingar sínar um søluorkuna, og um tær eru frá seljandi felagnum. Meðan biðið verður eftir, at Dimmalætting og Sosialin vátta at upplýsingar telra stava frá seljandi felagnum, loyvi eg mær at ivast, og tað stórliga.

Við byrtingarætlanum seljandi felagsins í huga eru mestu líkindi til at halda, at fiskimarkstúftlytan íslendinga hóska felagnum sera væl. Tí hon gevur møguleika fyrri lönandi veiðu til flakaina okkara á grunnum, sum eru vælvarðir móti höttandi ovurveiðu.

Annað, sum móttøðumenn móti fiskimarkstúftlytan sera hegnisliga gloyma er, at tað ikki er loyvt íslendingum at veiða við hesum fabrikstrolarum innan fyrri 50 fjórðinga markid. Tí verða teir eisini nýttir sum vanligir ráfiskatrólarar á eins sama hátt og vit veiða við t. d. Mýlingi o. ø.

Um tað ikki hóvaði føroyingum at selja, stóð tað okkum fritt í boði framvegis at ríkið trolararnar, bert vit gingu undir somu treytir, sum íslendingar leggja á seg sjálfvar. Og móguleikin fyrri lönandi rakstri hevði verið eins góður (ella ringur) við trolarunum undir føroyskum flaggi, sum hann nú verður undir íslendskum.

Óvist um móttøðumennin móti fiskimarkstúftlytan og EEC-arnir ikki høvdu staðið væl sterkari, um teir góvust við at blást í »katastrofulúðurina« og í staðin bart út søgdu, hvat teir vildu og hví.

A. S.

Lýsing

Tað verður við hesum gjørt kunnugt, at áðrenn umsókn um undanakslovv, at mynstra verður send landsstýrinum, hevur avvarðandi ríðari skyldu at lýsa í bløðum ella útvarpi eftir fólk.

FØROYA LANDSTÝRI, 10. júlí 1973.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

John F. West sýnir lögmanni tey fyra brøvini hjá Nólsoyarpáll.